

Standpunt - Democratie en overheid

Een samenleving wordt niet enkel gemaakt voor, maar vooral ook door de burgers. Voor Groen! is de burger veel meer dan een (klagende of tevreden) klant. Groen! wil burgers volop bij het beleid betrekken, hen beschouwen als “co-producent” in plaats van louter als consument.

Burgers betrekken is meer dan eenmalige inspraak, vaak op een moment dat alles al beslist is of lijkt. Het betekent kiezen voor een blijvende dialoog, waarbij mensen tijdig betrokken worden, met volledige openheid en met een gegarandeerde terugkoppeling vanwege de overheid. Actief burgerschap stimuleren vraagt openheid en vertrouwen. Groen! wil bestaande inspraakprocessen bijsturen en uitdiepen, bv. via adviserende volksraadplegingen, maar ook via bindende referenda. Steeds als sluitstuk van een ruim maatschappelijk debat. Maar Groen! wil vooral ook voldoende ruimte bieden voor initiatieven van burgers en middenveld, zonder de overheid zelf altijd de regie moet overnemen.

Een goed werkende democratie is essentieel als tegengewicht tegen een stille overname door de markt of een te ver doorgeschoten technocratie en expertocratie. Natuurlijk is beslissen met kennis van zaken belangrijk. Maar veel belangrijke politieke keuzes kunnen niet tot louter technische kwesties herleid worden. Het gaat om belangrijke, waardegeladen maatschappelijke keuzes die om een open en transparant debat vragen.

Groen! wil ook het middenveld versterken. Groen! pleit voor een eigentijdse relatie tussen overheid en middenveld: maximaal overleg, maar respect voor ieders eigen rol. De rol van de verkozen organen (parlementen, raden) willen we versterken. Een democratie kan pas leven als er ruimte is voor debat en verschil: de grondwettelijk rechten van de burger verdienen maximale bescherming. Informatisering en de strijd tegen het terrorisme mogen geen alibi zijn om deze rechten te ondermijnen. Groen! wil ook zoveel mogelijk mensen bij het democratisch proces betrekken, bijvoorbeeld door uitbreiding van het stemrecht voor niet-Belgen en door verlaging van de minimumleeftijd tot 16 jaar.

Groen! wil een transparante en efficiënte overheid in dienst van het algemeen belang. De overheid dient het voorbeeld te geven inzake een verantwoord beheer van goederen en optreden als een goede huismoeder die zorg draagt voor de aan haar toevertrouwde goederen. Groen! komt op voor het behoud van kwalitatieve publieke dienstverlening. Zo verzetten we ons bv. tegen de uitholling van de sociale rol van postbodes en tegen de systematische vervanging van postkantoren door postpunten, die geen volwaardig aanbod kunnen verzekeren. Hetzelfde geldt voor de dienstverlening door openbaar vervoer en het behoud van stations en opstapplaatsen. De veiligheid van personeel én gebruikers moet verzekerd worden. Groen! is tegen een verregaande liberalisering van publieke diensten omdat dit de kwaliteit van de dienstverlening ondermijnt.